

NOTAT

Til: Klima- og miljødepartementet
Kopi
Fra.: Sysselmesteren på Svalbard
Dato: [Click here to enter a date.](#)
Sak/doknr.: 17/00237

**SYSSEMESTEREN
PÅ SVALBARD**

Strategi for å redusere marin forøpling på Svalbard

Å begrense spredning av marin forøpling og rydding av strandet søppel har vært en del av Sysselmesterens miljøarbeid siden år 2000, blant annet gjennom å gjennomføre strandryddinger¹. I tildelingsbrevet for 2022 er en av oppgavene å utarbeide en strategi for å redusere marin forøpling på Svalbard. Sysselmesteren viser til den omfattende strategien som ble besluttet i Arktisk råd² i mai i 2021 (RAPoMLiA). Vi mener det mest hensiktsmessige er å trekke frem de elementene av denne strategien som er relevante for vårt myndighetsnivå og de lokale forholdene på Svalbard. Mesteparten av den marine forøplingen som strander på Svalbard kommer fra marin aktivitet som f.eks. havbruk og skipsfart, og særlig fiskerinæringen³. Denne aktiviteten skjer i hovedsak utenfor Sysselmesterens myndighetsområde, og fiskeflåten leverer ikke fangst direkte til Svalbard. Sysselmesteren vil derfor understreke behovet for et nasjonalt og internasjonalt arbeid med tiltak som kan bidra til å redusere den marine forøpling fra marine aktiviteter og fiskeri, som er de to første av syv hovedtemaer i RAPoMLiA.

Forkortelsen ALDFG («Abandoned, lost or otherwise discarded fishing gear») videreføres fra RAPoMLiA.

I – Redusere marin forøpling fra fiskeri og akvakultur

Sysselmesteren vil bidra til arbeidet ved å:

- Identifisere tapt og kastet fiskeutstyr for å gi nasjonale myndigheter underlag for tiltak til å redusere ALDFG. (3)
- Registrere områder på Svalbard hvor ALDFG samler seg i samarbeid med andre aktører (4)
- Støtte opp om arbeid med å risikovurdere hvor ALDFG utgjør en spesiell miljøtrussel og bør fjernes. (5)
- Identifisere måter å fjerne ALDFG på som gir minst mulig negativ påvirkning av flora og fauna. (6)

II – Redusere marin forøpling fra skip og offshorinstallasjoner

Sysselmesteren vil bidra til arbeidet ved å:

- Inkludere håndtering av avfall i informasjonsmateriell og retningslinjer tilknyttet båtturisme på Svalbard. (19)
- Føre tilsyn med Longyearbyen havn og lokalsamfunnenes rutiner for mottak og håndtering av last og avfall. (20)

III – Forbedre landbasert avfallshåndtering og avløpsvann

¹ <https://geokart.npolar.no/Html5Viewer/index.html?viewer=Svalbardkartet>

² <https://oaarchive.arctic-council.org/handle/11374/2649>

³ <https://salt.nu/prosjekter/svalbard-beach-litter-deep-dives>

Sysselmesteren vil:

- Føre tilsyn med at avløpssystemer i bosetningene på Svalbard er regulert i tråd med kravene i Svalbarmiljøloven og forskrift om forurensning og avfall på Svalbard. (21 + 22)
- Føre tilsyn med og kontrollere at avløpssystemene driftes i tråd med fastsatte krav. (21 + 22)
- Gjennomføre tilsyn med virksomheters avfallshåndtering.
- Gjennom pågående prosjekter innenfor sirkulær økonomi vil Sysselmesteren ha økt søkelys på avfallsreduksjon gjennom ombruk og gjenbruk.
- Identifisere deponier som kan medføre spredning av avfall til sjø grunnet erosjon eller andre forhold, og følge opp ansvarlig virksomhet for å sikre at nødvendige tiltak blir iverksatt. (25+26)

V – Rydde marin forsøpling

Sysselmesteren vil:

- Videreføre aktiviteten med rydding av marin forsøpling gjennom egen strandrydding for frivillige og når det er anledning i andre feltoppdrag. (32)
- Dele erfaringer fra strandrydding og løsninger for sikker, effektiv og miljøvennlig innhenting av marin forsøpling. (31 + 32)
- Bidra til at frivillig og profesjonell ryddeaktivitet på Svalbard skjer der det er størst behov og innenfor miljømessig forsvarlige rammer. (32)

VI – Styrke overvåking og forskning

Sysselmesteren vil:

- Bistå med informasjon tilknyttet relevant forsknings- og overvåkingsaktivitet knyttet til marin forsøpling
- Fortsette kunnskapsinnhenting fra OSPAR-lokalitetene på Svalbard

VII – Informasjon og kunnskapsdeling

Sysselmesteren skal bistå med å:

- Veilede og informere husholdninger, ungdom, skoler, bedrifter og institusjoner for å legge til rette for atferd som reduserer avfall som ender opp som marint søppel. (52)
- Dele kunnskap og erfaringer fra strandryddearbeid gjennom bruk av Rent hav til registreringer og bidra til at den fungerer som et verktøy for planlegging og gjennomføring av strandrydding. (54)

VIII – Internasjonalt samarbeid

Sysselmesteren vil støtte relevante myndigheter med informasjon i deres internasjonale arbeid.